

To og Halvfems, Tre og Halvfems osv., men saasnart man kommer op over Hundrede vender man om og tæller: Hundrede og Et, Hundrede og To osv., her er ogsaa en Forvirring. Her er altsaa paa dette Omraade af vor Undervisning slette Benævnelser, en daarlig Maade at lære Tal paa, en forkert Maade at tælle paa, der mangler med andre Ord det, der skulde være tilstede, det gennemførte System. Det vilde udvikle Børnets sunde Sands og gjøre det meget lettere at lære Tallene. Kommer man videre til de saakaldte Decimalbrøker eller — jeg tør vel ikke kalde dem saa — Tiendebels Brøker, vil det vise sig, at denne Reform vilde være en stor Lettelse for Enhver. Vi kjende jo Alle, idetmindste gjør jeg det, gamle Folk af Almuen, som, naar de komme til et vist Punkt i Talrækken, ikke kunne Mere, saa maa de benytte andre komplicerede Benævnelser og f. Ex. sige 3 Sneve eller 3 Gange 20 i stedet for Trede. Det ligger jo altsammen i, at vort Tal-system bruger meget ubehdige Benævnelser. Dette er en Reform, jeg vil tillade mig at henlede Opmærksomheden paa. Jeg tror, jeg derved har gjort en god Gjerning, hvis den nogensinde kan blive gennemført. — Der er et andet Spørgsmaal paa Kultusministeriets Budget, jeg ønsker at sige et Par Ord om; det er med Hensyn til det fgl. Theaters Budget. Der har jo som bekendt været Ytringer om, og det har oftere været under Debat, hvorvidt dette Budgets forskjellige Konti vare kalkulatoriske eller ikke. Deri tror jeg Alle ere enige, at Spilleindtægten er kalkulatorisk; den kan ikke fastsættes, ellers vilde man ganske vist gjøre det; men det kan ikke siges, at man skal have saa og saa stor en Indtægt pr. Aften. Derimod har man gjort gjældende, for at forøge denne Indtægt — og det er navnlig et af de Punkter, jeg vil sige et Par Ord om — at det vilde være gavnligt, hvis man afstøffede det saakaldte Abonnement. Man tror, at der derved vilde komme større Vælg af Publikum; Theaterlysten vilde voxe ved, at man kunde faae forskjellige Pladser osv. Efter min Anskuelse i saa Henseende, og som jeg maaske endogsaa vilde se mig istand til statistisk at bevise Rigtigheden af, vilde en saadan Foranstaltning koste 6—700 Kr. pr. Aften, altsaa 160—180,000 Kr. om Aaret. Altsaa, det er langt fra, at man ad den Vej kunde vinde en forøget Indtægt. Det er nemlig klart, at paa de mange, mange Aftener, hvor der i alle de Afdelinger, der findes i Huset, findes ledige Pladser, vilde der, fordi der ikke var Abonnement, ikke komme et Menneffe mere i Huset, men alle de Pladser, hvori der nu er Abonnenter, vilde være tomme paa de Aftener, hvor Plads var at faae i alle Afdelinger af Huset. Naar vi antage, at af de 300,000 Mennesker, der ere i Kjøbenhavn, paa en saadan Aften, hvor der er daarligt Hus, 299 kjøbe Billet, — og det vilde ikke være lidt — altsaa en pr. 1,000, vilde altsaa de 1,000 Abonnenter,

der ikke længere vare Abonnenter, men kun 1,000 Indvaanere, kun kjøbe een Billet. Det er altsaa, hvad man vilde vinde, at man mange Aftener tabte den hele Abonnementsindtægt fuldt ud, og det vilde ialtsald være et ikke ringe Tab, da det er 1,150 Kr. pr. Aften. Ganste vist vilde der paa andre Aftener, hvor der er udsolgt, vindes nogen Fordel ved ikke at have Abonnement, idet man kunde faae forhøjet Pris; men, som sagt, det er et særdeles laut Minimum, naar jeg siger, at Tabet vilde være 6 à 700 Kr. pr. Aften. Det er ogsaa derfor, at man overalt, hvor man ikke har denne Institution, misunder os, der have den. Man har andre Steder gjort Forsøg paa at indføre den, men det har ikke været muligt. Det er et lykkeligt Tilfælde, at vi have haft denne Institution her i Landet, jeg antager i 100 Aar; den skriver sig fra den Tid, da alle Skuepilleres Gager tilfammen beløb sig til mindre, end hvad nu en enkelt fremragende Kunstner har. Som Følge deraf vare Billetpriiserne særdeles lave, og det blev en Mode i Familierne at have en Loge, hvor man kunde gaa hen med Familien og ogsaa kunde blive borte fra, da Ugiften var meget ringe. Det er senere blevet jaaledes, at Folk, der ere mindre formuende, men ønske at gaa i Theatret, skaffe sig fri Entré ved at faae Venner og Bekjendte til at tage Pladser i deres Loge, og saaledes har det vedligeholdt sig i lang Tid. Det skulde bedrøve mig, eller rettere det vilde blive meget kostbart, hvis man vilde styrte denne Institution over Ende, og jeg antager ikke, at Rigsdagen, hvor velvillig den end ellers er overfor Theatret, vilde bevilge 160,000 Kr. mere dertil, end den nu gjør. Med Hensyn til Udgiftssiden er der jo ogsaa talt om disse kalkulatoriske Poster, men det skal jeg slet ikke komme ind paa, hvorledes man skal komme ud over det, men ud over det maa man. Der maa være et vist Spillerum, en vis Latitude, det ligger i Sagens egen Natur; uden Saadant vil Theatret slet ikke kunne opfylde nogle af sine første Opgaver. En af dets første Opgaver, maaske dets Hovedopgave, er at støtte den nyere dramatiske Litteratur. I det nys afsluttede Theateraar — Theateraaret bliver jo afsluttet den 31te Marts, hvad der er meget uheldigt, da det fter midt i en Virksomhedsperiode, men det er nu engang Noget, der ikke indtil videre kan være anderledes — er der til Forfatteren bevilget 9,000 Kr. Naar jeg nu siger de Herrer, at et eneste Arbejde, en Opera, ganske vist maaske den eneste originale større Opera, der hidtil har gjort virkelig Lykke, i 16 Forestillinger har skaffet Forfatteren og Komponisten en Indtægt af 9,400 Kr., vil man se, at hvis Skjæbnen havde villet, at man i Begyndelsen af Eefonen havde opført denne Opera, havde man slet ikke kunnet spille mere, det vil sige, man havde ikke kunnet spille noget Stykke, der ikke var spillet saa ofte, at Forfatteren endnu skulde have noget